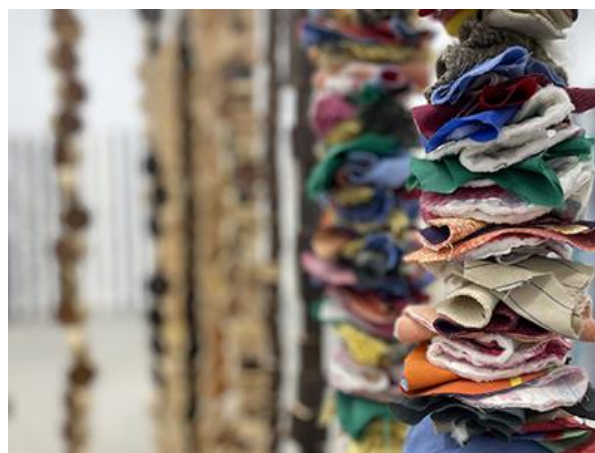


Otilia Galescu
noiembrie 2023

Copilărie regăsită într-un glob de sticlă. Sau vremea recoltei mele



Bunică-mea avea în bucătărie un bufet bleu. Jos ținea farfuriile, avea un locșor pentru pâine mai sus și, în dreapta lui, trei sertare la care nu prea ajungeam. În primul erau tacâmurile, în al doilea, elasticele de borcan și dopurile, iar în al treilea, pungile de plastic. Cred, pentru că nu-mi amintesc exact decât tacâmurile și elasticele de borcane, plus farfuriile cu Albă-ca-Zăpada și Lizuca, din „Dumbrava minunată”.

Bunicii meu nu stăteau la casă, ci la bloc, într-un apartament care, timp de 10 ani, mi-a fost singurul acasă. Mobila veche, în care regăseam trandafiri, puținele bibelouri și vasele albastre sau roșii, toată mi se păreau parte dintr-o lume fantastică. Undeva, într-un dulap, străbunică-mea ținea o cutie de tablă, în care avea zahăr candel pe sfoară. De cumpărat îl cumpăra bunicul, la metru, de la băcănia din colțul străzii, acolo unde mirosea a praf și a magiun și unde acum e magazin de piese auto. Primeam, rar, să nu-mi stric dinții, câte un cristal sau două, pe care le ronțăiam repede, să nu mă prindă.

M-am mutat apoi cu părinții, fiindcă bunicul se îmbolnăvise, și atunci mi-am pierdut copilăria. Sau cel puțin așa am crezut. M-am trezit responsabilă pe-o cameră, a mea, în care să fac ordine și eram certată de n-o făceam, cu cheia de la casă într-un portchei pe care l-am avut până prin liceu. Și-n primele săptămâni am tot fugit la bunici și-am venit mereu înapoi plină de lacrimi și ciudă.

Cu timpul m-am obișnuit cu părinții, cu sora, apoi cu fratele. Bunicii au mai trăit încă mult, s-au stins pe rând, întâi el, apoi ea, la distanță de un an și jumătate. În ultima noapte pe pământ a bunicii am stat cu ea. Singură, în apartamentul în care crescusem și pe care nu-l mai simțeam demult acasă. M-am uitat la bufetul bleu, am stat la masa cu patru scaune acoperită mereu cu o mușama cu mere, am ascultat tăcerea casei rămase fără

stăpân. Și-am plâns pentru ultima dată acolo, fiindcă mi-am dat seama că abia atunci am pierdut pentru totdeauna acel acasă.

Toamna trecută am fost la Kunsthalle, să văd „Vremea recoltei”, instalația Ioanei Sisea. Era, cred, prima „temă de casă” dintr-un proiect în care nu prea înțelegeam ce caut. Urma să vorbim despre artă, în diversele ei forme, într-un grup din care făceau parte niște oameni pe care, în cel mai bun caz, îi cunoșteam la nivel de binețe, în situații formale. Toți, mai artiști și mai potriviți într-ale vorbitului despre artă, decât mine, în cel mai bun caz doar un privitor curios.

Am intrat în sală, am văzut povestea Ioanei Sisea, am privit de aproape și-am atins „perdelele” ei care țineau loc de pereți, și geamuri, și uși, dintr-o casă demult dispărută, și m-am întors în timp. În acele șiraguri mi-am regăsit, după mulți ani, copilăria. Fără regrete, fără suferință, exact ca într-o trezire lentă, după un somn prelung. Nimic dureros, nimic care să facă rău. Doar sclipiri fragmentare, mici accente peste timp.

Am atins mărgelile de sticlă, discurile de lemn, fragmentele de facturi sau de cutii de medicamente, bucățile de cergă sau de cuverturi, m-am uitat la filmulețul părăsirii unei case și o parte din mine s-a liniștit. Mi-am dat voie să-mi amintesc, mi-am dat voie să mă bucur, mi-am dat voie să mă doară. Și să înțeleg că, dacă nu-ți pui singur lacăt, copilăria ta nu se pierde.

Instalația Ioanei Sisea a redeschis o parte a vieții mele pe care mi-am impus – fără să reușesc, de fapt, iată – s-o uit. Și despre asta a fost, până la urmă, Peninsula: despre a descoperi ce n-ai știut, despre a accepta unele lucruri pe care-ai vrut să le uiți sau să le ștergi, de-a spune că nu-ți place un prezent care, poate, pentru alții, împlinește. Și totul, fără să fii judecat. Acceptat, frowned upon uneori, dar nu judecat. Fiindcă eu cred că arta rescrie mereu frumusețea lumii, indiferent ce înseamnă asta pentru privitor. Și pentru ocazia de a înțelege asta sunt recunoscătoare. Fiindcă știu că vremea recoltei vine și pentru mine. În cuvinte, fiindcă doar la ele m-aș putea pricepe, de-ar fi.

Text scris în cadrul Peninsula, grup de reflecție și discuții despre evenimente culturale desfășurate în Timișoara. O inițiativă Institutul Prezentului în cadrul programului Uncensored Act (2021–2023). Proiectul face parte din Programul cultural național „Timișoara — Capitală Europeană a Culturii în anul 2023” și este finanțat de Municipiul Timișoara prin Centrul de Proiecte.